

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl předsedou senátu Mgr. Martinem Trepkou jako samosoudcem v právní věci žalobce: Ing. J. B. nar. bytem , proti žalovanému: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o 48.127,- Kč,

t a k t o :

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 7.500,- Kč, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žaloba se v části, ve které žalobce požadoval zaplacení částky 40.627,- Kč, z a m í t á .
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou došlou Obvodnímu soudu dne 25.1.2016 domáhal na žalovaném zaplacení částky 48.127,- Kč jako náhrady škody a nemajetkové újmy způsobených nesprávným úředním postupem.

Žalobce uvedl, že ve věci vedené u Okresního soudu v Děčíně (dále jen „OS Děčín“) pod sp.zn. se soudce neseznámil se závaznými rozhodnutími Nejvyššího soudu ČR (dále jen „NSČR“) a rozhodl v rozporu s nimi ke škodě žalobce. Tuto svou chybu soudce uznal v obdobné věci , ve které v rozmezí 5 měsíců rozhodl jinak. V uvedeném postupu je dle žalobce nutno spatřovat nesprávný úřední postup a porušení práva

na spravedlivý proces, ze kterého žalobci vznikla škoda. Žalobce se tak domáhal zaplacení částek 6.829,- Kč dle bodu II. rozsudku ve věci [REDAKCE] (pozn. soudu: zamítnutá část žaloby), 24.724,60 Kč jako nákladů řízení (pozn. soudu: žalobcem vyčíslená výše nákladů požadovaných v řízení [REDAKCE] k náhradě) a 9.074,10 Kč dle usnesení č.j. [REDAKCE] (pozn. soudu: výše náhrady nákladů řízení, která byla ve věci [REDAKCE] přiznána protistraně). Dále pak se žalobce domáhal zaplacení částky 7.500,- Kč jako náhrady nemajetkové újmy z neopodstatněných průtahů v řízení. Požadavek na zaplacení uvedených částek v souhrnné výši 48.127,- Kč po zaokrouhlení žalobce uplatnil u žalovaného dne 17.6.2015. Žalovaný ve stanovisku ze dne 11.12.2015 konstatoval, že celková délka řízení byla nepřiměřená, avšak uvedl, že pro žalobce je tato kauza bagatelní. Podanou žalobou se tak žalobce domáhal zaplacení částky 48.127,- Kč jako náhrady, na kterou mu vznikl nárok v důsledku nesprávného a opožděného úředního rozhodnutí.

Žalovaný žalobou uplatněný nárok neuznal a navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný potvrdil, že u něho žalobce uplatnil nárok na odškodnění žádostí ze dne 17.6.2015, došlou dne 18.6.2015. Žalovaný při vyřízení uplatněného požadavku konstatoval nepřiměřenou délku řízení, peněžitým požadavkům však vyhověno nebylo. K žalobou uplatněnému nároku žalovaný uvedl, že řízení u OS Děčín bylo zahájeno v září 2010 a rozhodnuto bylo v prosinci 2014. V květnu 2015 bylo k návrhu žalobce vydáno opravné usnesení, právní moc nastala 15.7.2015, celková doba řízení tedy činila 4 roky a 9 měsíců. Řízení bylo vedeno na jednom stupni a ve věci samé rozhodoval soud jedenkrát. Na dvou stupních soudní soustavy byla činěna pouze procesní rozhodnutí. V řízení byly žalovaným shledány průtahy v celkové délce 1 roku a 5 měsíců. Uvedenou dobu řízení je dle názoru žalovaného třeba hodnotit jako nepřiměřenou, v důsledku čehož žalobci vznikla nemajetková újma. K náhradě takové újmy je pak dle žalovaného dostačující konstatací porušení práva na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Žalovaný v této souvislosti uvedl, že předmětem řízení byla bagatelní částka 9.597,- Kč, protože význam řízení pro žalobce nebyl shledán jako vyšší, ale naopak nízký. Bez významu není, že žalobce vede na pět desítek podobných řízení jen vůči žalovanému [REDAKCE]. K dalším uplatněným nárokům žalovaný namítl, že zde chybí odpovědnostní titul, od kterého by se takové nároky měly odvíjet. Ve věci vydané rozhodnutí nabylo právní moci a nebylo zrušeno, o náhradě nákladů bylo v řízení u OS Děčín rozhodnuto. Požadavek na zaplacení částky 9.074,10 Kč žalobce u žalovaného navíc ani neuplatnil.

Soud postupoval dle § 115a o.s.ř. a k projednání věci samé nenařizoval jednání, neboť ve věci bylo možné rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů a účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili.

Na základě účastníky předložených listinných důkazů učinil soud následující skutková zjištění:

Žalobou došlou OS Děčín dne 27.9.2010 se žalobce domáhal vůči žalovanému [REDAKCE] zaplacení částky 9.597,- Kč s úrokem z prodlení od 1.11.2009 do zaplacení, a to jako náhrady za užívání nebytového prostoru [REDAKCE] žalobce v měsíci říjnu 2009. Usnesením ze dne 4.10.2010 byl žalobce vyzván k zaplacení soudního poplatu, poplatek byl zaplacen dne 11.10.2010. Usnesením ze dne 14.10.2010 byl žalovaný vyzván k vyjádření k žalobě ve lhůtě 30 dnů, vyjádření žalovaného došlo soudu dne 1.11.2010 a dne 15.11.2010 bylo zasláno žalobci. Usnesením ze dne 18.2.2011 bylo rozhodnuto o spojení věci s věcmi vedenými pod sp.zn. [REDAKCE] a [REDAKCE] ke společnému řízení, které bude vedeno

pod sp.zn. [REDAKCE]. E-mailem ze dne 28.2.2011 se žalobce dotazoval, kdy bude ve věci [REDAKCE] nařízeno jednání. Usnesením ze dne 20.4.2011 bylo rozhodnuto o opětovném vyloučení věcí, spojených usnesením ze dne 18.2.2011, k samostatnému projednání, když ve věci [REDAKCE] vystupuje jiný žalovaný [REDAKCE] a ve věci [REDAKCE] musí být nejprve rozhodnuto o procesním nástupnictví. Usnesením ze dne 9.5.2011 bylo rozhodnuto o procesním nástupnictví na straně žalované s tím, že na místě původního žalovaného [REDAKCE] který zanikl fúzí ke dni 1.10.2010, bude jako se žalovaným pokračováno se společností [REDAKCE]. Usnesení nabylo právní moci dne 3.6.2011. Nevyznančeného data došlo soudu podání žalobce ze dne 22.8.2011, kterým rozšiřoval žalobu za užívání nemovitosti v říjnu 2009 na požadavek na zaplacení částky 20.327,- Kč. Usnesením ze dne 19.1.2012 nebyla změna žaloby připuštěna a téhož dne bylo nařízeno ústní jednání na den 15.2.2012. Dne 2.2.2012 došlo soudu doplňující vyjádření žalovaného, ve kterém mj. uvedl, že žalobci za užívání nemovitosti v říjnu 2009 zaplatil dne 11.8.2011 částku 2.212,- Kč. Dne 15.2.2012 se konalo ústní jednání, které bylo za účelem vyzvání žalovaného k označení důkazů odročeno na 14.3.2012. Následně bylo jednání přechozeno na den 5.4.2012. Dne 28.3.2012 došlo soudu podání žalobce, ve kterém mj. poukazoval na ustanovení § 13 odst. 1 a 2 zákona č. 82/1998 Sb. Dne 5.4.2012 proběhlo ústní jednání, které bylo odročeno za účelem vyhlášení rozsudku na den 12.4.2012. Dne 10.4.2012 bylo vyhlášení rozsudku zrušeno a ve věci nařízeno ústní jednání na den 20.4.2012. Při ústním jednání dne 20.4.2012 byl mj. proveden důkaz znaleckým posudkem z jiného řízení a jednání bylo odročeno na neurčito za účelem zpracování revizního znaleckého posudku. Dne 23.4.2012, aniž by k tomu byl vyzván, zaplatil žalobce na účet soudu zálohu na náklady revizního znaleckého posudku ve výši 2.500,- Kč. Podáními došlými soudu dne 29.7., 15.8. a 31.10.2012 se žalobce dotazoval, zda již byl jmenován znalec pro zpracování revizního znaleckého posudku a v jaké době lze dodání tohoto posudku očekávat. Usnesením ze dne 31.1.2013 bylo rozhodnuto o přerušení řízení do pravomocného skončení řízení o vyklizení vedeného u OS Děčín pod sp.zn. [REDAKCE], ve kterém je řešena otázka oprávněnosti užívání nebytových prostor ze strany žalovaného. Dne 11.2.2013 došlo soudu odvolání žalobce, ve kterém poukazoval, že jiné senáty OS Děčín vydávají v naprosto totožných věcech rozhodnutí, aniž by potřebovaly ukončení řízení [REDAKCE] navrhol zrušit usnesení o přerušení řízení a s odkazem úpravu určení lhůty v zákonu o soudech a soudcích uložit soudu nařídit ve věci jednání. Dne 9.5.2013 byl spis předložen Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „KS Ústí nad Labem“) k rozhodnutí o odvolání. Dne 14.4.2014 došlo soudu oznámení o změně právního zastoupení žalovaného v celkem 48 řízeních mezi žalobcem a společností [REDAKCE]. O odvolání bylo rozhodnuto usnesením ze dne 1.4.2014, kterým bylo usnesení změněno tak, že se řízení nepřerušuje. KS Ústí nad Labem označil postup OS Děčín při přerušení řízení za správný, v mezidobí však (dne 4.4.2013) bylo ve věci [REDAKCE] vydáno již odvolací rozhodnutí, a věc by tak měla být pravomocně skončena. Spis byl OS Děčín vrácen dne 22.5.2014 a dne 28.5.2014 bylo nařízeno ústní jednání na den 22.10.2014. Dne 22.10.2014 proběhlo ústní jednání, při kterém žalobce navrhol uzavření smíru (žalovaný doplatí žalobci 4.777,- Kč a nahradí soudní poplatek a každý z účastníků si sám ponese další náklady řízení) a právní zástupce žalovaného si vyžádal možnost návrh projednat s klientem, když se mu na místě nepodařilo jej kontaktovat, přičemž možnost smírného řešení nevyloučil. Jednání bylo za účelem mimosoudního jednání účastníků – pokusu o smír odročeno na den 17.12.2014. Dne 17.12.2014 proběhlo ústní jednání, při kterém byl vyhlášen rozsudek i. ukládající žalovanému zaplatit žalobci částku 2.768,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 1.199,16 Kč a s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 2.768,- Kč od 18.12.2015 do zaplacení, ii. zamítající žalobu do částky 3.829,- Kč s příslušenstvím, iii. ukládající žalobci nahradit žalovanému 42,4 % nákladů, jejichž výše

bude ručena samostatným usnesením. Žalobce dle předloženého vyúčtování žádal nahradit náklady řízení v částce 24.724,60 Kč. Nárok žalobce soud posoudil jako nárok z titulu vydání bezdůvodného obohacení a považoval jej za důvodný do částky 4.980,- Kč. S ohledem na částečnou úhradu žalovaného ze dne 11.8.2012 ve výši 2.212,- Kč tak bylo žalobci přiznáno právo na zaplacení částky 2.768,- Kč s úrokem prodlení z částky 4.980,- Kč do 11.8.2012 a z částky 2.768,- Kč od 12.8.2012 do zaplacení, přičemž ke dni rozhodnutí soudu byl úrok kapitalizován. Rozsudek byl vypraven dne 15.1.2015 a právní moci nabyt dne 19.1.2015. Podáním došlým soudu ne 27.1.2015 se žalobce domáhal opravy rozsudku, ve kterém dle jeho názoru mělo být přiznáno právo na zaplacení úroku z prodlení z částky 2.768,- Kč od 12.8.2012 do zaplacení. Oprava výroku rozsudku byla provedena usnesením ze dne 26.5.2015 tak, že úroky z prodlení z částky 2.768,- Kč je žalovaný povinen platit od 18.12.2014 do zaplacení. Opravné usnesení nabylo právní moci dne 15.7.2015. Podáním došlým soudu dne 18.6.2015 žádal žalobce o vrácení zálohy na znalecký posudek, který nebyl vypracován. Následně byl spis na Ministerstvu spravedlnosti ČR, odkud byl vrácen dne 15.12.2015. Usnesením ze dne 22.12.2015 byla určena výše nákladů, které je žalobce povinen nahradit žalovanému, na částku 9.074,10 Kč. Účastníci byli v usnesení poučeni o možnosti podat proti němu odvolání. Usnesením z téhož dne bylo rozhodnuto o vrácení přeplatku soudního poplatku (správně zálohy na náklady důkazu znaleckým posudkem) žalobci. Dne 18.1.2016 došlo soudu odvolání žalobce proti usnesení, kterým byla určena výše náhrady nákladů řízení. Dne 22.3.2016 byla vrácena záloha a dne 23.3.2016 bylo odvolání zasláno žalovanému k vyjádření. Vyjádření žalovaného došlo soudu dne 5.4.2016 a dne 13.4.2016 byl spis předložen KS Ústí nad Labem, který usnesením ze dne 15.11.2016 odvolání jako nepřípustné odmítl. Spis byl vrácen OS Děčín dne 7.12.2016 a usnesení odvolacího soudu bylo žalobci doručeno dne 15.12.2016. Dne 21.12.2016 pak bylo na usnesení o určení výše náhrady nákladů řízení vyznačeno nabytí právní moci dne 23.1.2016 (*zjištěno ze spisu OS Děčín sp.zn. [REDACTED]*).

Žádostí ze dne 17.6.2015, došlou žalovanému dne 18.6.2015, se žalobce domáhal zaplacení částek 7.500,- Kč, 6.829,- Kč a 24.724,60 Kč jako odškodnění z důvodů následně uvedených v žalobě. Žalovaný ve stanovisku ze dne 11.12.2015 uvedl, že celková délka předmětného řízení je nepřiměřená, přičemž (z důvodů následně uvedených ve vyjádření k žalobě) považoval za dostačující k náhradě vzniklé nemajetkové újmy konstatování porušení práva na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě bez přiznání peněžitého zadostiučinění. Ostatní uplatněné nároky jako nedůvodné omítl (*zjištěno ze žádosti, stanoviska*).

Dalšími předloženými důkazy, zejména pak rozsudkem OS Děčín ve věci [REDACTED] se soud nezabýval, neboť to na posouzení věci nemohlo mít žádný vliv.

Takto zjištěný skutkový stav soud posoudil dle následujících ustanovení právních předpisů:

Dle § 5 zákona 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, nebo nesprávným úředním postupem.

Dle §§ 14, 15 zákona se nárok na náhradu škody se uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6, uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu. Domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

Žalobce splnil podmínku pro soudní uplatnění nároků na náhradu nemajetkové újmy a škody způsobených nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, představovanou předběžným uplatněním nároku u příslušného orgánu, vyjma uplatnění nároku na náhradu částky 9.074,10 Kč. Zamítavé stanovisko k tomuto nároku však žalovaný zaujal ve vyjádření k žalobě.

imateriální újma

Dle § 13 zákona odpovídá stát za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.

Dle § 31a zákona se bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k

- a) celkové délce řízení,
- b) složitosti řízení,
- c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení,
- d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a
- e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Na základě shora uvedených skutkových zjištění dospěl soud obdobně jako žalovaný při předběžném projednání uplatněného nároku k závěru, že v posuzovaném řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce řízení. Předmětné řízení bylo zahájeno dne 27.9.2010 a definitivně pro žalobce skončilo dne 15.12.2016, tj. dnem kdy mu bylo doručeno usnesení o odmítnutí odvolání do usnesení o určení výše náhrady nákladů řízení, přestože řízení ve věci samé pravomocně skončilo již dne 19.1.2015, v části příslušenství dne 15.7.2015 (nabytí právní moci opravného usnesení) a ve věci náhrady nákladů řízení pravomocně skončilo dne 23.1.2016. Soud tedy za rozhodnou považoval dobu 6 let a 2,5 měsíce, resp. 74,5 měsíce.

Pokud jde o jednotlivá kritéria rozhodná pro posuzování délky řízení, tak šlo o spor o zaplacení, kde mezi účastníky nebylo sporné, že žalovaný nemovitost žalobce užívá. Sporná byla jen existence titulu takového užívání (žalovaný tvrdil vydržení věcného břemene,

což bylo řešeno v řízení o žalobě na vyklizení) a výše náhrady. Jednalo se o jeden z dlouhé řady typově stejných sporů mezi účastníky (náhrady za jednotlivé měsíce užívání nemovitosti), kde nebyly předkládány a prováděny žádné jiné důkazy, než předkládané v jiných obdobných sporech. Nešlo tedy o spor složitý, ani po skutkové, ani po právní stránce. Složitě nebylo řízení ani po stránce procesní, ve věci samé rozhodoval 1x soud prvního stupně rozsudkem a následně 1x usnesením o určení výše náhrady nákladů řízení. Proti tomuto usnesení pak bylo podáno odvolání a věc předložena odvolacímu soudu, ovšem pouze v důsledku chybného poučení o možnosti takové odvolání podat. Dále pak bylo ve věci vydáno několik procesních rozhodnutí (spojení věcí ke společnému řízení a pak opětovné vyloučení k samostatnému projednání, procesní nástupnictví na straně žalovaného, nepřipuštění změny žaloby, přerušování řízení), kdy usnesení o přerušování řízení bylo podrobena odvolacímu přezkumu, v důsledku kterého došlo k prodloužení řízení, které (v rozsahu přiměřeného trvání odvolacího řízení – viz dále) nelze přičítat státu. Státu naopak přičítat lze prodlevu vzniklou v důsledku spojení a opětovného vyloučení věcí (viz dále), rozhodnutí o nepřipuštění změny žaloby nemělo na délku řízení žádný vliv.

Pokud jde o postup orgánů veřejné moci (soudů) během řízení, je k tíži státu nutno přičíst dobu mezi rozhodnutím o spojení věcí (18.2.2011) a rozhodnutím o opětovném vyloučení těchto věcí k samostatnému projednání (20.4.2011), tj. prodlevu 2 měsíců, když skutečnosti, pro které byly věci následně opět „rozděleny“ (jiný žalovaný v 1 věci, zánik žalovaného v posuzovaném řízení ke dni 1.10.2010 a nutnost rozhodnutí o procesním nástupnictví), musely být známy již ke dni rozhodnutí o spojení věcí. Období nečinnosti lze shledat v době mezi 3.6.2011 (nabytí právní moci rozhodnutí o procesním nástupnictví na straně žalovaného) a 19.1.2012 (nepřipuštění změny žaloby + nařízení ústního jednání na den 15.2.2012), kdy nebyl proveden žádný úkon, přestože v mezidobí (zřejmě v srpnu 2011) došlo soudu rozšíření žaloby ze dne 22.8.2011. V uvedeném období 7 měsíců lze dle názoru soudu spatřovat průtah v délce 4 měsíců. Další období nečinnosti v délce 9 měsíců lze spatřovat v době od 20.4.2012, kdy bylo odročeno jednání na neurčito za účelem zpracování revizního znaleckého posudku, do 31.1.2013, kdy bylo rozhodnuto o přerušování řízení do skončení řízení vedeného u téhož soudu již od roku 2007. Další období nečinnosti je nutno spatřovat v době mezi 11.2.2013, kdy došlo soudu odvolání žalobce do přerušování řízení, do 9.5.2013, kdy byl spis předložen KS Ústí nad Labem, aniž by v mezidobí byl činěn jakýkoliv jiný úkon (odvolání nebylo ani zasíláno žalovanému). V uvedeném období 3 měsíců lze dle názoru soudu spatřovat průtah v délce cca 2 měsíců. Dne 9.5.2013 byl spis předložen KS Ústí nad Labem a o odvolání bylo rozhodnuto dne 1.4.2014, kdy rozhodnutí vychází ze skutečnosti známé KS Ústí nad Labem od dubna 2013 (odvolací rozhodnutí ve věci [REDAKCE] ze dne 4.4.2013), spis byl vrácen OS Děčín 22.5.2014. V uvedeném postupu lze dle názoru soudu spatřovat průtah v délce 8 až 9 měsíců. Po vrácení spisu dne 22.5.2014 bylo dne 28.5.2014 nařízeno ústní jednání na den 22.10.2014, tj. ve věci starší časové řady (což v dané době řízení zahájené dne 27.9.2010 již bylo) neproběhl po dobu cca 5 měsíců žádný úkon směřující k vyřízení věci, v čemž lze spatřovat průtah cca 2 měsíců. Dne 19.1.2015 nabyl právní moci ve věci vydaný rozsudek, ve kterém bylo určení výše náhrady nákladů řízení vyhrazeno samostatnému usnesení, a dne 27.1.2015 došel soudu návrh žalobce na opravu výroku stran příslušenství. Opravné usnesení bylo vydáno až dne 2.5.2015 a o výši náhrady nákladů řízení bylo rozhodnuto až usnesením ze dne 22.12.2015. Uvedené období 11 měsíců je nutno označit za průtah v délce cca 8 až 9 měsíců, a to bez ohledu na skutečnost, že spis byl v mezidobí též zapůjčen Ministerstvu spravedlnosti ČR. Konečně pak k tíži státu je nutno přičíst dobu cca 11 měsíců od 18.1.2016 do 15.12.2016, kdy probíhalo odvolací řízení vyvolané toliko vadným poučením o možnosti takové odvolání podat. Celkově tak lze

z důvodu průtahů či zbytečných úkonů přičíst státu prodlevu v délce cca 46-48 měsíců, tj. dobu více než ½ délky posuzovaného řízení.

Pokud jde o jednání poškozeného, nebylo zjištěno, že by se žalobce na délce předmětného řízení nějak podílel či k jejímu prodloužení nějak přispěl. Naopak ze shora uvedených skutkových zjištění vyplývá, že žalobci nebyla délka řízení lhostejná a snažil se řízení „popohnat“ dopředu. Takto se žalobce dne 28.2.2011 dotazoval, kdy se bude ve věci konat jednání, dne 23.4.2012 i bez uložení soudem zaplatil zálohu na náklady revizního znaleckého posudku, za účelem jehož zpracování bylo jednání odročeno na neurčito, a ve dnech 29.7., 15.8., 31.10.2012 se dotazoval, zda již byl ustanoven znalec a kdy bude revizní znalecký posudek k dispozici, v odvolání proti usnesení o přerušení řízení odkazoval na institut návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle zákona o soudech a soudcích, přestože tak s jeho podáním naloženo nebylo. Všechny tyto skutečnosti svědčí v neprospěch posouzení celkové doby řízení jako přiměřené.

Konečně pokud jde o hledisko významu předmětu řízení pro poškozeného, předmětem posuzovaného řízení byl spor o peněžité plnění, tedy nešlo o spor s typově vyšším významem. Předmětem sporu navíc byla částka bagatelní (9.597,- Kč). K tomu je dále nutno připočíst, že žalobce nijak nereagoval na skutečnost, že mu žalovaný již dne 11.8.2011 zaplatil částku 2.212,- Kč, a dále vedl řízení o celou částku 9.597,- Kč, přičemž muselo být zřejmé, že minimálně do již zaplacené částky musí být v řízení neúspěšný. Přestože z relevantní judikatury (rozsudek NSČR sp.zn. 30 Cdo 3412/2011) vyplývá, že při posuzování významu předmětu řízení pro poškozeného nelze odhlédnout též od příslušenství plnění, které je předmětem řízení, a od nákladů řízení, hodnotil soud právě s odkazem na bagatelnost plnění, o které v řízení šlo, význam předmětu posuzovaného řízení pro žalobce jako výrazným způsobem snížený. V rámci celkové (shora uvedené) doby řízení pak i takto snížený význam kolísal (dále klesal), když od 20.1.2015 bylo řízení vedeno jen o vyčíslení 42,4% výše náhrady nákladů řízení (nakonec určeno na částku 9.074,10 Kč), a řízení je tak v této fázi možno označit za svým významem marginální.

S ohledem na popsání hlediska, která buď přímo negativně působila na délku posuzovaného řízení a jsou přičitatelná státu (období nečinnosti či provádění zbytečných úkonů), anebo nejsou způsobila delší dobu řízení odůvodnit (absence skutkové či právní složitosti věci), dospěl soud k závěru, že celkovou dobu řízení 6 let a 2,5 měsíců je nutno považovat za nepřiměřeně dlouhou, a že tedy došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věty třetí zákona, a to i přes popsání snížený a následně až marginální význam posuzovaného řízení pro žalobce.

Uvedený nesprávný úřední postup pak byl způsobit nemajetkovou újmu na straně žalobce, kdy vznik takové újmy představované stavem nejistoty, do níž byl poškozený v důsledku nepřiměřeně dlouze vedeného řízení uveden a v níž byl tak udržován, se předpokládá (viz např. usnesení NSČR sp.zn. 30 Cdo 3007/2010). Žádné skutečnosti, které by uvedenou domněnku měly vyvrátit, žalovaný neuvedl, naopak ve svém stanovisku vznik nemajetkové újmy na straně žalobce uznal.

Pokud jde o formu zadostiučinění, které by mělo být žalobci za takovou nemateriální újmu poskytnuto, neztotožnil se soud s názorem žalovaného, že by dostačující mělo být pouze konstatování porušení práva. S ohledem zejména na celkovou dobu řízení a zjištěná pochybení soudu v posuzovaném řízení, má soud za to, že odpovídající kompenzací je poskytnutí zadostiučinění v penězích, přestože je namístě jeho výrazná modifikace (viz dále).

Při stanovení výše tohoto zadostiučinění soud vyšel ze stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia NSČR sp.zn. Cpjn 206/2010. Dle názoru soudu je při stanovení základní částky nutno vyjít již nikoliv z částky na spodní hranici rozpětí uvedeného v odkazovaném stanovisku, když posuzované řízení trvalo násobně déle, než by za obvyklých okolností trvat mělo. Za odpovídající tak soud považoval vyjít z částky 16.200,- Kč za rok řízení, tj. částky 1.350,- Kč za 1 měsíc řízení, redukované na ½ za první dva roky trvání řízení. Takto stanovenou základní částku pak soud modifikoval dle jednotlivých kritérií upravených v § 31a odst. 3 zákona, pro které lze základní částku zvýšit či snížit.

Z hlediska složitosti řízení, resp. její absence, není namístě základní částku jakýmkoliv způsobem modifikovat. Výše popsany postup soudů v posuzovaném řízení se primárně odrazil v závěru o nepřiměřenosti délky posuzovaného řízení jako takového, kdy je pak poskytováno zadostiučinění za celou dobu trvání řízení, nikoliv jen za dobu, o kterou z důvodů přičitatelných státu došlo k prodloužení řízení. Přes uvedenou premisu má však soud za to, že postup soudů měl na prodloužení doby, a v konečném důsledku pak nepřiměřenou délku, posuzovaného řízení natolik významný vliv, že je namístě z důvodu posuzovaného kritéria základní částku zadostiučinění dále navýšit, a to o 20 %. Z důvodu popsaného sníženého a následně až marginálního významu řízení pro poškozeného považoval soud za důvodné aplikovat na věc mimořádné snížení základní částky, a to o 70 % pro dobu do 19.1.2015 (právní moc rozhodnutí ve věci) a o 90 % pro dobu následnou. Z hlediska jednání žalobce v posuzovaném řízení a jeho popsanou aktivitu směrem k urychlení řízení ve fázi do rozhodnutí ve věci považoval soud za důvodné zvýšit základní částku pro dobu řízení do 19.1.2015 o 10 %.

Soud tedy uzavřel, že by základní částka odškodnění měla být pro dobu do 19.1.2015 snížena o 40 % a pro dobu od 20.1.2015 snížena o 70 %. Na základě takového závěru by pak zadostiučinění vypočtené dle algoritmu výše odkazovaného stanoviska mělo činit 41.310,- Kč, vypočtené následovně:

51,5 (počet měsíců řízení za dobu od 27.9.2010 do 19.1.2015) x 1.350,- Kč (za 1 měsíc řízení) – 12 x 1.350,- Kč (modifikace na ½ za první dva roky řízení) = 53.325,- Kč x 0,6 (snížení o 40 %) = 31.995,- Kč

+

23 (počet měsíců řízení za dobu 20.1.2015 do 15.12.2016) x 1.350,- Kč (za 1 měsíc řízení) x 0,3 (snížení o 70 %) = 9.315,- Kč.

S ohledem na závěry již odkazovaného rozsudku NSČR sp.zn. 30 Cdo 3412/2011, dle kterého „Zadostiučinění poskytované podle § 31a odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb. v případě nepřiměřené délky řízení musí být přiměřené újmě poškozeného, jejíž intenzita je dána především významem předmětu řízení pro poškozeného. Je-li předmětem řízení peněžité plnění, není obecně důvodné, aby ji zadostiučinění přiznané v penězích svou výší přesahovalo, nadto několikanásobně, leda by pro mimořádnou výši zadostiučinění svědčilo některé z kritérií uvedených v § 31a odst. 3 písm. a) až d) z.č. 82/1998 Sb.“, pak soud za přiměřenou výši zadostiučinění považoval částku maximálně ve výši cca 20 tis. Kč (řízení vedeno o 9.597,- Kč s příslušenstvím a o náhradu nákladů vyčíslenou nakonec na částku 9.074,10 Kč), když žádné mimořádné důvody, pro které by zadostiučinění mělo přesahovat výši předmětu řízení, shledány nebyly. Naopak popsany snížený až marginální význam řízení pro žalobce svědčí spíše závěru, aby se výše odškodnění nepřibližovala ani výši předmětu řízení.

Jelikož pak žalobcem požadovaná částka 7.500,- Kč uvedené úvaze plně odpovídá, považoval soud podanou žalobu v části požadavku na odškodnění imateriální újmy za důvodnou a v tomto rozsahu žalobě plně vyhověl.

škoda

Žalobce se domáhal náhrady škody, která má být představována i. zamítnutou částí jistiny v posuzovaném řízení ve výši 6.829,- Kč, nárokovanou a nepřiznanou náhradou nákladů řízení v posuzovaném řízení ve výši 24.724,60 Kč a uloženou náhradou nákladů žalovanému v posuzovaném řízení ve výši 9.074,10 Kč. Takto požadovaná náhrada škody by žalobci mohla být přiznána jen za kumulativního splnění třech předpokladů odpovědnosti státu

- a) existence nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu
- b) vznik škody
- c) příčinná souvislost mezi předpoklady a) a b).

Pokud jde o nesprávný úřední postup, je teorií a praxí za nesprávný úřední postup považována jiná činnost státních orgánů než rozhodovací. Nesprávným úředním postupem je porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu při jeho činnosti, a to zejména takové, které nevede k vydání rozhodnutí. Ačkoliv není vyloučeno, aby škoda, za kterou stát odpovídá, byla způsobena i nesprávným úředním postupem prováděným v rámci činnosti rozhodovací, je pro tuto formu odpovědnosti určující, že úkony tzv. úředního postupu samy o sobě k vydání rozhodnutí nevedou, a je-li rozhodnutí vydáno, bezprostředně se v jeho obsahu neodrazí. Pokud orgán státu zjišťuje či posuzuje předpoklady pro rozhodnutí, shromažďuje podklady (důkazy) pro rozhodnutí, hodnotí zjištěné skutečnosti, právně je posuzuje apod., jde o činnosti přímo směřující k vydání rozhodnutí; případné nesprávnosti či vady tohoto postupu se pak projeví právě v obsahu rozhodnutí a mohou být zvažovány jedině z hlediska odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím.

Všechny žalobcem požadované částky vycházejí z rozhodnutí (rozsudku a usnesení o určení výše náhrady nákladů řízení) OS Děčín v posuzovaném řízení. Nemůže se tak v daném případě jednat o odpovědnost z titulu nesprávného úředního postupu, ale pouze z titulu nezákonného rozhodnutí.

Dle § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Ke změně či zrušení pravomocného rozhodnutí v posuzovaném řízení nedošlo, proto je ve vztahu k nárokované náhradě škody nutno uzavřít, že zde absentuje již první z předpokladů odpovědnosti státu, tj. existence odpovědnostního titulu. Na uvedeném závěru nemůže ničeho změnit argumentace žalobce, že v jiném řízení o obdobném nároku bylo stejným soudem, resp. stejným soudcem rozhodnuto jinak. V odškodňovacím řízení není soud oprávněn přezkoumávat zákonnost rozhodnutí vydaného v jiném řízení. Vázán je pouze rozhodnutím příslušného soudu, kterým bylo jiné rozhodnutí označeno za nezákonné a z tohoto důvodu zrušeno či změněno, k čemuž však v projednávané věci nedošlo.

Z uvedených důvodů tak soud, aniž by se zabýval ostatními předpoklady odpovědnosti za škodu, žalobu v části požadující náhradu škody jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto § 142 odst. 2 o.s.ř., dle kterého měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo. Předmětem řízení byly 4 nároky se samostatným skutkovým základem, tj. náhrada imateriální újmy a 3x náhrada škody. Žalobce byl plně úspěšný stran požadavku na odškodnění imateriální újmy, tedy částí předmětu řízení s tarifní hodnotou dle § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátního tarif“) ve výši 50.000,- Kč, naopak zcela neúspěšný byl v požadavcích na náhradu škod, tj. částech předmětu řízení s tarifní hodnotou dle § 8 odst. 1 advokátního tarifu v celkové výši 40.627,- Kč. Za této situace tak soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, když při tom zohlednil skutečnost, že přestože byl žalobce úspěšnější v části řízení s větší tarifní hodnotou, ve skutečnosti bylo v této části řízení vedeno jen o částku 7.500,- Kč.

Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s § 160 odst. 1 částí věty za středníkem o.s.ř., když soudu je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaný jako organizační složka státu řídí.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí nebo provedení exekuce.

V Praze dne 22. února 2017

Mgr. Martin Trepka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Kudrnová Renata